

ตลุต ฏิกุลกาลโต ปฏุจาย เคหชนา เตน สหฐี บริหาส์ กรโธนา นีจาสนานิ สงฆตเถรโกฏิย์ อตุถรณติ, อุจจาส นานิ สงฆนวกโกฏิย์ ฯ

อ.ชนในเรือน ท. กระทำอยู่ ซึ่งการเยาะเย้ย กับ (ด้วยภิกษุชื่อว่าจุลกาล) นั้น จำเดิม แต่กาล (แห่งภิกษุชื่อว่าจุลกาล) นั้น (อันตน) เห็นแล้ว ย่อมปูลาด ซึ่งอาสนะอันต่ำ ท. ในที่สุดแห่งพระเถระในสงฆ์, (ย่อมปูลาด) ซึ่งอาสนะอันสูง ท. ในที่สุด แห่งภิกษุผู้ใหม่ในสงฆ์ ฯ

อิติโร “มา เอวํ กรโธ, อุจจาสนานิ อุปริ ปณฺญาเปถ, นีจาสนานิ เหมฺจฺจติ อาท ฯ

(อ.ภิกษุชื่อว่าจุลกาล) นอกนี้ กล่าวแล้ว ว่า “(อ.ท่าน ท.) จงอย่ากระทำ อย่างนี้, (อ.ท่าน ท.) จงปูลาด ซึ่งอาสนะอันสูง ท. ในเบื้องบน, (อ.ท่าน ท. จงปูลาด) ซึ่งอาสนะอันต่ำ ท. ในภายใต้” ดังนี้ ฯ

อิตฺติโย ตลุต วจฺณํ อสณฺณติโย วีย “ตุวํ กิํ กรโธโต วิจฺรลฺสิ? กิํ ตว อาสนานิ ปณฺญาเปตุํ น วญฺญติ? ตุวํ กํ อาปฺจุจฺติว ปพฺพชฺชิตฺ? เกน ปพฺพชาปิโตสิ? กสฺมา อิธาคโตสิตี วตฺวา นิวาสนปารูปํ อจฺฉินฺทิตฺวา เสตกานิ (P66) วตฺถานิ นิวาเสตฺวา สีเส มาลาจุมฺพุกํ จเปตฺวา “คจฺฉ ตวํ, สตฺถารํ อาเนหิ; มยํ อาสนานิ ปณฺญาเปสฺสามาติ ปหิณฺสี” ฯ

อ.หญิง ท. เป็นราวกะว่าไม่ฟังอยู่ ซึ่งคำ (ของภิกษุชื่อว่าจุลกาล) นั้น (เป็น) กล่าวแล้ว ว่า “อ.ท่าน ย่อมเที่ยวกระทำอยู่ ซึ่งอะไร, อ.อัน ปูลาด ซึ่งอาสนะ ท. ย่อมไม่ควร แก่ท่าน หรือ, อ.ท่าน อำลาแล้ว ซึ่งใคร เป็นผู้บวชแล้ว (ย่อมเป็น), (อ.ท่าน) เป็นผู้อันใคร ให้บวชแล้ว ย่อมเป็น, (อ.ท่าน) เป็นผู้มาแล้ว (ในที่) นี้ เพราะเหตุไร ย่อมเป็น” ดังนี้ แย้งชิงเอาแล้ว ซึ่งผ้า เป็นเครื่องนุ่งและผ้าเป็นเครื่องห่ม (ยังภิกษุชื่อว่าจุลกาล) ให้นุ่งแล้ว ซึ่งผ้า ท. อันขาว วางไว้แล้ว ซึ่งเทริดอันเป็นวิกิการ แห่งระเบียบ บนศีรษะ ส่งไปแล้ว (ด้วยคำ) ว่า “อ.ท่าน จงไป, (อ.ท่าน) จงนำมา ซึ่งพระศาสดา, อ.เรา ท. จักปูลาด ซึ่งอาสนะ ท.” ดังนี้ ฯ

โส นจิรํ ภิกฺขุภาเว จตฺวา อวสฺสโกว อุปฺปพฺพชฺชิตฺวา ลชฺชิตุํ น ชานาติ; ตสฺมา เตน อากฺขเปน นีราสงฺโกว คนฺตุ วา สตฺถารํ วนฺทิตฺวา พุทฺธปฺมุขํ ภิกฺขุสงฺฆํ อาทาย อาคโต ฯ

(อ.ภิกษุชื่อว่าจุลกาล) นั้น ดำรงอยู่แล้ว ในความเป็นแห่งภิกษุ ลี้กกาลไม่นาน ผู้มีกาลฝนหามีได้เที่ยว ลี้กแล้ว ย่อมไม่รู้ เพื่ออันละอาย, เพราะเหตุนั้น (อ.ภิกษุชื่อว่าจุลกาล) นั้น ผู้มีความรังเกียจออกแล้ว ด้วยมรรยาท นั้นเที่ยว ไปแล้ว ถวาย บังคมแล้ว ซึ่งพระศาสดา พาเอาแล้ว ซึ่งหมู่แห่งภิกษุ ผู้มีพระพุทธานุเจ้าเป็นประมุข มาแล้ว ฯ

ภิกฺขุสงฺฆสฺส ปน ภตฺตกิจฺจาวสาเน มหากาลสฺส ภริยาโย “อิมานิ อตุตฺโท สามิกิโก คหิโต, มยฺปิ อุมฺหากํ สามิกํ คณฺหิสฺสามาติ จินฺตตฺวา ปุนทิวสตฺถาย สตฺถารํ นิมนฺตยฺสี” ฯ

ก็ ในกาลเป็นที่สุดลงแห่งกิจด้วยภักดิ์ ของหมู่แห่งภิกษุ อ.ภรรยา ท. ของพระเถระชื่อว่ามหากาล คิดแล้ว ว่า “อ.สามี ของตน (อันหญิง ท.) เหล่านี้ จับแล้ว, แม้ อ.เรา ท. จักจับ ซึ่งสามี ของเรา ท.” ดังนี้ พูลนิมนต์แล้ว ซึ่งพระศาสดา เพื่อ ประโยชน์แก่อันสวຍในวันรุ่งขึ้น ฯ

ตทา ปน อาสนปณณปาณตถ์ อญโธ ภิกขุ อคมาลี ฯ

ก็ ในกาลนั้น อ.ภิกษุ รูปอื่น ได้ไปแล้ว เพื่ออันปูลาดซึ่งอาสนะ ฯ

ตา ตสฺมี ขณ โอภาสํ อลภิตวา พุทฺธปมฺพุํ ภิกขุสงฺฆํ นิสิตทาเปตวา ภิกขุ อทฺสุ ฯ

(อ.หญิง ท.) เหล่านั้น ไม่ได้แล้ว ซึ่งโอกาส ในขณะ นั้น ยังหมู่แห่งภิกษุ ผู้มีพระพุทธานุเจ้าเป็นประมุข ให้นั่งแล้ว ได้ถวายแล้ว ซึ่งภิกษา ฯ

จุลลกาลสฺส ปน เทว ภริยาโย, มชฺฌิมกาลสฺส จตฺสโล, มหากาลสฺส อญฺจ ฯ

ก็ อ.ภรรยา ท. สอง ของจุลลกาล (มีอยู่), (อ.ภรรยา ท.) สี่ ของมัชฌิมกาล (มีอยู่), (อ.ภรรยา ท.) แปด ของพระเถระชื่อว่ามหากาล (มีอยู่) ฯ

ภิกขุปี ภตฺตกิจฺจํ กาทูกามา นิสิติตวา ภตฺตกิจฺจมกฺกํ, พหิ คนฺตูกามา อญฺจาย อคมํสุ ฯ

แม้ อ.ภิกษุ ท. ผู้ใคร่เพื่ออันกระทำ ซึ่งกิจด้วยภัต นั่งแล้ว ได้กระทำแล้ว ซึ่งกิจด้วยภัต, (อ.ภิกษุ ท.) ผู้ใคร่เพื่ออันไป ในภายนอก ลูกขึ้นแล้ว ได้ไปแล้ว ฯ

สตุถา ปน นิสิติตวา ภตฺตกิจฺจํ กริ ฯ

ส่วนว่า อ.พระศาสดา ประทับนั่งแล้ว ทรงกระทำแล้ว ซึ่งกิจด้วยภัต ฯ

ตสฺส ภตฺตกิจฺจปริโยสาเน ตา อิตฺถิโย “ภนฺเต มหากาลโ อมฺหากํ อนฺโฆทฺธํ กตฺวา คมฺิสฺสติ, ตุมฺเห ปฺรโต คจฺจธาทิ วทฺสิ ฯ

ในกาลเป็นที่สุดลงรอบแห่งกิจด้วยภัต (ของพระศาสดา) พระองค์นั้น อ.หญิง ท. เหล่านั้น กราบทูลแล้ว ว่า “ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ อ.พระเถระชื่อว่ามหากาล กระทำแล้ว ซึ่งการอนุโมทนา แก่หม่อมฉัน ท. จักไป, อ.พระองค์ ขอจงเสด็จไป ข้างหน้า” ดังนี้ ฯ

สตุถา “สาธฺฐติ วตฺวา ปฺรโต อคมาลี ฯ

อ.พระศาสดา ตรัสแล้ว ว่า “อ.ดีละ” ดังนี้ ได้เสด็จไปแล้ว ข้างหน้า ฯ

คามทวารํ ปตฺวา ภิกขุสงฺฆโม อชฺฌมาโย “กินฺนมาเมตํ สตุถารา กตํ, ธตฺวา นุ โข กตํ อุตฺทาหุ อชานิตฺวา?, ติโยโย จุลลกาลสฺส ปฺรโต คตฺตตฺตา ปพฺพชฺชนฺตฺราโย ชาโต, อชฺช อญฺญสฺส ปฺรโต คตฺตตฺตา อนฺตฺราโย นาโหสิ, อิทานิ สตุถา มหากาลํ นีวตฺเตตฺวา อาคโต, สีลวา โข ปน ภิกขุ อาจารสมฺปนฺโน; กริสฺสนฺติ นุ โข ตสฺส ปพฺพชฺชนฺตฺรายนฺติ ฯ

อ.หมู่แห่งภิกษุ ถึงแล้ว ซึ่งประตูแห่งบ้าน ยกโทษแล้ว ว่า “(อ.กรรม) นั้น ชื่ออะไร อันพระศาสดา ทรงกระทำแล้ว, (อ.กรรมนั้น อันพระศาสดา) ทรงทราบแล้ว ทรงกระทำแล้ว หรือหนอแล หรือว่า (อ.กรรมนั้น อันพระศาสดา) ไม่ทรงทราบแล้ว (ทรงกระทำแล้ว), อ.อันตรายแห่งการบวช เกิดแล้ว ในวันวาน เพราะความที่แห่งภิกษุชื่อว่าจุลลกาล เป็นผู้ไปแล้ว

ข้างหน้า, ในวันนี้ อ.อันตราย ไม่ได้มีแล้ว เพราะความที่ (แห่งภิกษุ) อื่น เป็นผู้ไปแล้ว ข้างหน้า, ในกาลนี้ อ.พระศาสดา ทรงยังพระเถระชื่อว่ามหากาล ให้กลับแล้ว เสด็จมาแล้ว, ก็ อ.ภิกษุ เป็นผู้มีศีลแล เป็นผู้ถึงพร้อมแล้วด้วยอาจารย์ (ย่อมเป็น), (อ.หญิง ท. เหล่านั้น) จักกระทำ ซึ่งอันตรายแห่งการบวช (แก่พระเถระชื่อว่ามหากาล) นั้น หรือหนอแล” ดังนี้ ฯ

(P67) สตุถา เตสํ วจนํ สุตฺวา นิวตฺติตฺวา จีโต “กํ กเถถ ภิกฺขเวติ ปุจฺฉิ ฯ

อ.พระศาสดา ทรงสดับแล้ว ซึ่งคำ (ของภิกษุ ท.) เหล่านั้น เสด็จกลับแล้ว ประทับยืนอยู่แล้ว ตรัสถามแล้ว ว่า “ดูก่อน ภิกษุ ท. (อ.เธอ ท.) ย่อมกล่าว (ซึ่งคำ) อะไร” ดังนี้ ฯ

เต ตมตฺถํ อารุเญสุ ฯ

(อ.ภิกษุ ท.) เหล่านั้น กราบพูลแล้ว ซึ่งเนื้อความ นั้น ฯ

“กํ ปน ตุมहे ภิกฺขเว จุลลกาลํ วีย มหากาลํ สลฺลชฺเฌถาติ ฯ

(อ.พระศาสดา ตรัสถามแล้ว) ว่า “ดูก่อนภิกษุ ท. ก็ อ.เธอ ท. ย่อมกำหนด ซึ่งมหากาล ผู้ราวจะว่าจุลกาล หรือ” ดังนี้ ฯ

“อาม ภนฺเต, ตสฺส ทิ เทว ปชาบดีโย, อิมสฺส อญฺญ; อญฺจหิ ปริกฺขิปิตฺวา คหิโต กํ กริสฺสติ ภนฺเตติ ฯ

(อ.ภิกษุ ท. กราบพูลแล้ว) ว่า “ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ พระเจ้าข้า (อ.อย่างนั้น), เพราะว่า อ.ปชาบดีท. สอง (ของจุลกาล) นั้น (มีอยู่), (อ.ปชาบดีท.) แปร (ของพระเถระชื่อว่ามหากาล) นี้ (มีอยู่), ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ (อ.พระเถระชื่อว่ามหากาล) ผู้ (อันปชาบดี ท.) แปร แวดล้อมแล้ว จับแล้ว จักกระทำ อย่างไร” ดังนี้ ฯ

สตุถา “มา ภิกฺขเว เอวํ อวจุตฺถ, จุลลกาโล อญฺจาย สมฺมจาย สุภารมฺมณพฺหุโล วิหริติ, ปปาตตณฺเณ จิตฺพุพฺพล รุกฺขสทิสํ, มยฺหํ ปน ปุตุโต มหากาโล อสุภานุปฺปสฺสี วิหริติ, ฆนฺเสสฺสปพฺพโต วีย อจฺโล วาติ วตฺวา อีมา คาถา โย อภาลิ

อ.พระศาสดา ตรัสแล้ว ว่า “ดูก่อนภิกษุ ท. (อ.เธอ ท.) อย่าได้กล่าวแล้ว อย่างนี้, อ.ภิกษุชื่อว่าจุลกาล ลูกขึ้นแล้ว ลูกขึ้น พร้อมแล้ว เป็นผู้มากด้วยอารมณฺ์ว่างาม (เป็น) ย่อมอยู่, (อ.ภิกษุชื่อว่าจุลกาลนั้น) เป็นผู้เช่นกับด้วยต้นไม่มีกำลังอันโทษ ประทุษร้ายแล้วอันตั้งอยู่แล้ว ที่ริมแห่งเหว (ย่อมเป็น), ส่วนว่า อ.ภิกษุชื่อว่ามหากาล ผู้เป็นบุตร ของเรา เป็นผู้ตามเห็น ซึ่งอารมณฺ์ว่าไม่งามโดยปกติ (เป็น) ย่อมอยู่, (อ.ภิกษุชื่อว่ามหากาลนั้น) เป็นผู้มีความหวนไหวหามิได้เที่ยว (ย่อมเป็น) ราวจะ อ.ภูเขาอันประกอบแล้วด้วยศิลาอันเป็นแห่งที่บ” ดังนี้ ได้ตรัสแล้ว ซึ่งพระคาถา ท. เหล่านี้ ว่า